

W świecie biznesu czy polityki często strategią stosowaną w celu ochrony własnych interesów jest poddawanie w wątpliwość nauki. Ta strategia polega na utrzymywaniu, że wyniki badań nie są przesądzające, wiedza jest niepewna a eksperci podzieleni. W związku z tym podejmowanie jakichkolwiek działań (czy to na poziomie prawnym czy działań indywidualnych) jest przedwczesne i nierozsądne. Niezależne badania potwierdziły, że nawet jeśli niewielki odsetek naukowców nie zgadza się z większością ekspertów co do wyników badań, poparcie dla rozwiązań opartych na tych wynikach jest zdecydowanie mniejsze niż w sytuacji gdy osiągnięto całkowity konsensus. Biorąc pod uwagę powszechne w psychologii, filozofii czy ekonomii założenie, że ludzie niemal za wszelką cenę dążą do pewności, skuteczność wyżej opisanej strategii skłania do zadania następujących pytań: Dlaczego niemal pomijalna mniejszość może skutecznie poddawać w wątpliwość przekonania i postawy społeczeństwa? W jaki sposób ludzie rozumują gdy napotykają informacje sprzeczne z ich przekonaniem lub wartościami? Co więcej, biorąc pod uwagę, że osoby o przekonaniach prawicowych mają niższą tolerancję niepewności w porównaniu z osobami o przekonaniach lewicowych, czy istnieje asymetria w preferencjach i strategiach radzenia sobie z niepewnością wiedzy?

W przeciwieństwie do dominujących teorii, proponuję, że ludzie nie zawsze dążą do pewności: czasami stan niepewności może być bardziej pożądany. Ponadto, w tym projekcie kwestionuję założenie, że tendencyjne przekonania są wynikiem powierzchownego przetwarzania informacji. Zamiast tego proponuję, że ludzie mogą podejmować różnorodne strategie kiedy tworzą albo modyfikują swoje przekonania: strategie te mogą obejmować zbieranie lub unikanie informacji oraz ostrożne lub bezwysiłkowe ich przetwarzanie.

Proponuję przeanalizować te problemy w ramach dwóch kompleksowych linii badawczych. Obie linie wykorzystują różnorodne metody, próby badawcze i konteksty. W linii pierwszej, składającej się z analizy tekstu, badań korelacyjnych, podłużnych i eksperymentalnych, proponuję zbadać powszechność unikania pewności w kontekście przekonań dotyczących nauki i polityki, a także psychologiczne mechanizmy tego zjawiska. W linii drugiej, na którą składają się badania korelacyjne, eksperymenty oraz pomiary fizjologiczne, chcę przeanalizować strategie stosowane przez ludzi, gdy tworzą lub zmieniają swoje przekonania.

Proponowane badania mogą okazać się istotne dla zrozumienia przekonań opinii publicznej dotyczących ważnych kwestii społecznych takich jak szczepienia, zmiany klimatu, nierówności, czy postaw wobec imigracji. Projekt ten może pomóc w zrozumieniu dlaczego społeczeństwa ulegają polaryzacji oraz dostarczyć wiedzę potrzebną do projektowania interwencji mających na celu zmniejszenie tego niekorzystnego zjawiska. Projekt ten może również dostarczyć wskazówek jak komunikować wyniki badań naukowych oraz zalecenia oparte na nich.